

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету харчових
технологій та управління якістю
продукції АПК
Лариса БАЛЬ-ПРИЛИПКО
_____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії
та міжнародної комунікації
Протокол № 13 від 16.05.2024 р.
Завідувачка кафедри
_____ Валентина КУЛЬТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Харчові технології»
_____ Олександр САВЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

Галузь знань: 18 Виробництво та технології
Спеціальність: 181 – «Харчові технології»
Освітня програма: «Харчові технології»
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції
АПК
Розробник: канд. філос. н, доц., Гейко С. М.

Опис навчальної дисципліни «Релігієзнавство»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Галузь знань	18 Виробництво та технології	
Спеціальність	181 – «Харчові технології»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	4	3
Лекційні заняття	15 год.	2
Практичні, семінарські заняття	15 год.	4
Самостійна робота	60 год.	84
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	1 год. 2 год.	-

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування системи знань про релігійні феномени, закони і механізми виникнення і функціонування релігії, її основні типи і форми.

Завданням курсу є вивчення структури релігієзнавства, його понятійного апарату, основних етапів розвитку релігії та релігієзнавства; засвоєння імен засновників релігійних систем, відомих богословів, релігієзнавців, основного змісту священних писань; набуття вміння застосовувати здобуті знання для аналізу різноманітних суспільних явищ та в ситуаціях світоглядного вибору.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- дати певний обсяг знань стосовно релігії взагалі та загально охарактеризувати ті окремі релігії, як особливо впливами на цивілізаційну еволюцію людства;

- показати місце та роль релігії в системі культурних цінностей, в становленні державності та суспільних форм;
- простежити релігійну ситуацію в минулому та сучасному з означенням тенденцій і перспектив її розвитку;
- розкрити проблему свободи совісті та віросповідання в теоретичному і практичному вирішенні;
- окреслити зв'язок релігії з іншими сферами життя суспільства;
- сприяти формуванню релігійно розвинених людей, виробленню у молоді високих духовних запитів.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі різного рівня складності у процесі навчання, із застосуванням базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук та розв'язувати практичні проблеми технічного і технологічного характеру у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 13. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав свобод людини та громадянина в Україні.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН13. Обирати сучасне обладнання для технічного оснащення нових або реконструйованих підприємств (цехів), знати принципи його роботи та правила експлуатації, складати апаратурно-технологічні схеми виробництва харчових продуктів запроєктованого асортименту.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		Л	П	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1.								
1. Релігієзнавство як наука та навчальна дисципліна.	8	1	1	6	2	-	-	2
2. Релігія як предмет філософського вивчення.	10	2	2	6	4	2	-	2

3. Первісні форми вірувань.	8	1	1	6	10	-	-	10
4. Національні релігії	10	2	2	6	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6	24	26	2	-	24
Змістовий модуль 2.								
5. Буддизм: історія і сучасність.	10	2	2	6	11	-	1	10
6. Християнство: витоки, віровчення, еволюція	10	2	2	6	11	-	1	10
7. Православ'я, католицизм, протестантизм.	6	-	-	6	10	-	-	10
8. Іслам.	10	2	2	6	11	-	1	10
9. Сучасні нетрадиційні релігії	8	1	1	6	11	-	1	10
10. Релігія і церква в сучасній Україні.	10	2	2	6	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	54	9	9	36	64	-	4	60
Усього годин	90	15	15	60	90	2	4	84

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Релігієзнавство як наука та навчальна дисципліна.	1
2	Релігія як предмет філософського вивчення.	2
3	Первісні форми вірувань.	1
4	Національні релігії.	2
5	Буддизм: історія і сучасність.	2
6	Християнство: витоки, віровчення, еволюція	2
7	Православ'я, католицизм, протестантизм.	2
8	Іслам.	2
9	Сучасні нетрадиційні релігії	1
10	Релігія і церква в сучасній Україні.	-
	Разом	15

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Релігієзнавство як сфера гуманітарного знання. Вільнодумство	6
2	Релігія як предмет філософського осмислення. Релігія як духовний феномен і суспільне явище	6
3	Ранні форми релігій.	6
4	Національні релігії	6
5	Буддизм	6
7	Християнство. Православ'я. Католицизм. Протестантизм	6
8	Іслам	6
9	Нові неорелігійні рухи	6
10	Релігія в духовному житті українців. Свобода совісті та її правове регулювання в Україні.	6
	Разом	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- реферати;
- тематичні тести;
- модульні тести.

6. Методи навчання:

Під час викладання курсу передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингова системи навчання.

- словесний метод (лекція, дискусія, розповідь-пояснення, співбесіда);
- практичний метод: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії на семінарських заняттях;
- наочний метод: джерелом знань є спостережувані предмети, явища, наочні приклади (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання

знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, Бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації $R_{\text{ат}}$ (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=6>

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронном у вигляді)
- підручники, навчальні посібники:

1. Академічне релігієзнавство : підруч. [Текст]: за наук. ред. проф. А. Колодного. – К.: Світ знань, 2000. – 862 с.

2. Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Посібник. – К.: Академвидав, 2011. – 464 с.

3. Релігієзнавство: підручн. [Текст]; за ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. – К.: вид. центр «Академія», 2008. – 408 с.

4. Релігієзнавство: навч. посібн. для дистанц. навч. [Текст] / А. М. Колодний, Т. А. Ніколаюк. – К.: Ун-т «Україна», 2003. – 269 с.

5. Черній А.М. Релігієзнавство: Посібник. 2-ге видання, доповнене – К.: Академвидав, 2008. – 400 с.

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

Савицька І.М. Релігієзнавство. Навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання // Ніжин: Видавець ПП «Лисенко», Савицька І.М., 9 друк. арк. – 2015 р.

- Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

1. Положення про екзамени та заліки у НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

2. Положення про навчально-інформаційний портал НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>

3. Положення про електронне оцінювання залишкових знань студентів НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/13300>
4. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>
5. Правила внутрішнього розпорядку НУБіП України URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pravila_rozporyadku.pdf
6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Статут НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/13300>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Антологія християнства: Хрестоматія з релігієзнавства та культурології під ред. Г. Лозко. Вид-во «Мандрівець», 2023. – 376 с.
2. Біблія. Режим доступу: <http://thales2002.narod.ru/tytbib.html>
3. Головащенко, С. І. Історія християнства: курс лекцій: навч. посібник / С. І. Головащенко. – К.: Либідь, 2019. – 352 с.
4. Історія релігії в Україні: навч. посібн. [Текст]: за ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2019. – 735 с.
5. Історія релігій: навч. посібн. [Текст] / В. Лубський, В. Козленко, М. Лубська, Г. Севрюков. – К.: Тандем, 2022. – 640 с.
6. Історія світової релігієзнавчої думки: Хрестоматія / За ред. Лубського В.І. – К., 2019.
7. Коран. Переклад смислів українською мовою Перекл. з араб. М. Якубович. – Стамбул – 2018 – 631 с. Режим доступу: https://www.academia.edu/37819063/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BD_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%8E_%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_7-%D0%BC%D0%B5_%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B1%D1%83%D0%BB_Nat_Cilt_2018_The_Quran_Ukrainian_Translation_7th_edition_Istanbul_Nat_Cilt_2018
8. Липинський В. Релігія і церква в історії України / В. Липинський. – Філадельфія, 1925. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua>
9. Петрик, В. М. Нетрадиційні та містичні культури України: навч. посібн. [Текст]: за заг. ред. В. В. Остроухова. – К.: Росава, 2023. – 336 с.
10. Релігієзнавство: підручн. Калінін, Ю. А., Харьковщенко, Є. А. [Текст] / К.: Наукова думка, 2018. – 336 с.
11. Степовик, Дмитро. Релігії, культури і секти світу; посібн. з релігієзнавства і сектознавства [Текст] / Д. Степовик. – Івано-Франківськ: Вид-во Івано-Франківського теолог.-катех. духовн. інс-ту, 2018. – 266 с.
12. Трипітака. Електр.ресурс: <https://royallib.com/book/tipitaka/suttanipata.html>

Додаткова

1. Аверинцев С. С. Біблія // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В. А. Смолій та ін. НАН України. Інститут історії України. – К.: В-во «Наукова думка», 2003. – 688 с.
2. Авраамічні релігії України у визнанні плюралізму і толерантності як чинників української ідентичності: наук. збірка за ред. С. Побуцького, П. Яроцького // Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України. – Галич, 2018. – 312 с.
3. Бедуел, Гі. Історія Церкви [Текст] / Гі Бедуел; [пер. з франц. Г. Григорович]. – Л.: Свічадо, 2020. – 296 с.
4. **Біблія**. Святе Письмо Старого та Нового Заповіту [Текст]: повний переклад, здійснений за оригінальними єврейськими, арамейськими та грецькими текстами Українського Біблійного Товариства. – United Bible Societies, 2024.
5. Боцюрків Б. Українська Греко-Католицька Церква і Радянська держава (1939-1950) [Текст] / [пер. з англ. Н. Кочан, за ред. О. Турія]. – Л.: Вид-во Українського Католицького Університету, 2015. – 268 с.
6. Бхагавад Гіта. Режим доступу: <http://thales2002.narod.ru/tytgit.html>
7. Велесова книга: [ритм. пер. укр. мовою, дослідження та рецензії Б. Яценка; рос. мовою – В. Яценка]. – К., 2014.
8. Венедикт XVI (Рацінгер Йосиф). Сіль землі: християнство й Католицька Церква в ХХІ столітті. Розмова Петера Зевальда з Йосифом Рацінгером [Текст] / Венедикт XVI (Йосиф Рацінгер); [пер. з нім. О. Конкевича]. – Л.: Місіонер, 2007. – 282 с.
9. Віллем, Жан-Поль. Європа та релігії. Ставки ХХІ-го століття [Текст] / Жан-Поль Віллем; [пер. з фр.]. – К.: Дух і літера, 2016. – 331 с.
10. Вишковський, Павло ОМІ. Переслідувана Церква. Католики України в часи комуністичного режиму [Текст] / О. Павло Вишковський ОМІ. – К.: Католицький медіа-центр, 2019. – 310 с.
11. Вонг Е. Даосизм / Пер. с англ. – М., 2021.
12. Голоси Стародавньої Індії: Антологія давньоіндійської літератури / Упоряд.. пер. із санскр., прим. П. Ріттера. – К., 2022.
13. Грушевський, Михайло. З історії релігійної думки на Україні [Текст] / Михайло Грушевський. – Л.: З друкарні НТШ, 1925; К.: Освіта, 2022. – 192 с.
14. Іларіон, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: іст.-реліг. моногр. [Текст] / митрополит Іларіон. – К.: АТ «Обереги», 2022. – 424 с.
15. Іларіон, митр. Слово про закон і благодать / пер., упорядкув., передм. В. Яременка. – К.: [б. в.], 2014. – 65 с.
16. **Історія релігії** в Україні у 10 т. [Текст]: К., 1996-2011.
17. Лютер М. Диспут про з'ясування дієвості індульгенцій (95 тез). – Електронний ресурс. – Режим доступу <http://psdruchniki.ws/>
18. Магабгарата. Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
19. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. – К., 1992.

20. Огієнко І. І. Українська церква. Нариси з історії Української православної церкви : у 2 т / І. Огієнко. – К.: Україна, 1993. – Т. 1–3. – 284 с.

21. Петрик, В. М. Демонологія: еволюція та сучасний стан: навч. посібник [Текст] / В. М. Петрик, В. В. Остроухов. – К.: Кондор, 2015. – 192 с.

22. Пуряєва, Наталія. Словник церковно-обрядової термінології [Текст] / Наталія Пуряєва. – Л.: Свічадо, 2021. – 160 с.

23. Релігія в її складових і процесах їх осучаснення. Монографія за ред. Колодного А. – Відділення релігієзнавства ІФ НАНУ. Вид-во Київ : Інтерсервіс. К., 2018. – 401 с.

24. Риндюк Н. В. Талмуд // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наук. думка, 2013. – Т. 10 : Т – Я. – С. 24. – 784 с.

25. Саган, О. Н. Вселенське православ'я: суть, історія, сучасний стан [Текст] / О. Н. Саган. – К.: Світ знань, 2004. – 912 с.

26. Сергійчук, В. Нескорена церква. Подвижництво греко-католиків України в боротьбі за віру і державу [Текст] / В. Сергійчук. – К.: Дніпро, 2001. – 494 с.

27. Святе Письмо. Переклад Івана Хоменка. Електр. ресурс: <https://web.archive.org/web/20161017140723/http://bibliya.in.ua/index.php/site/index>

28. Священні тексти індуїзму на сайті Монастиря Йоги «Збори Тайн». Електр.ресурс: <https://web.archive.org/web/20090227074825/http://www.advayta.org/cat/?id=219>

29. 100 найвідоміших образів української міфології [Текст]; за заг. ред. Олени Таланчук. – К.: Орфей, 2002. – 448 с.

30. Элиаде М. Йога. Свобода и бессмертие/ Пер. сангл. – К., 2003.

31. Talmud Bavli. Електронний ресурс: <https://www.sacred-texts.com/jud/talmud.htm>

Інтернет-джерела

1. Сайт «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua>

2. Сайт видавництва Свічадо (Історія релігії, переклади Отців Церкви, християнська художня література, богословська та богослужбова література, філософія, психологія, етика та ін.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.svichado.com>